

Selles numbris:

Lk 1 - Lüganuse uudised 10!

Lk 3 - Vastus avalikule kirjale

Lüganuse Tagaküla Seltsing selgitab olukorda

Lk 4 - Kiri vallavolikogule

Suurkõrtsi lubjakivikarjääri saaga jätkub

Lüganuse uudised

Nr. 10 | august 2008

Ootame vihjeid ja ettepanekuid toimetuse e-postile: lyganuseuudised@hotmail.ee Leht internetis: lyganuse.nommeraadio.ee

Seekordne Lüganuse vallapäev toimus 19.07.2008. a. Vallapäeva raames toimusid mitmed kontserdid, viidi läbi sportmänge

ning päeva lõpetas simman. Teiste seas esinesid ka külalised - meesansambel „Punased Sõstrad“ Saaremaalt Salme Rahvamajast.

„Punased Sõstrad“ tegutsesid alates 2000. a ja nende juhendaja on Anita Kangur. Oma etteastes esitasid nad kümme laulu, mille

lõppedes paluti veel lisalugu.

Loodame, et vallapäeva pidamise traditsioon säilib edaspidigi ning ka järgmine aasta

saame sellest rõõmsast rahvapeost osa. Aitäh korraldajatele ning esinejatele!

Kristel Kütt

Estlink II maismaakaablist

09.07.08 kell 17.30 toimus Lüganuse valla saalis Estlink II maismaakaabli trassi keskkonnamõju hindamise programmi avalik arutelu.

Projekti eesmärk on teise elektriühenduse võimaldamine üle Soome lahe.

Kuna kaabel paigaldatakse kahe valla territooriumile, siis tutvustas arendaja OÜ Põhivõrk kaabli maismaatrassi keskkonnamõju hindamise programmi nii Aseri kui Lüganuse vallas. Alalisvoolu ühendusega ülekantav võimsus on planeeritud 600-800 MW ning teostatakse kahejuhtmelise metallilise ühendusena. Alalisvoolu juhi nimipinge on kuni 500 kV. Kaabel paigaldatakse vähemalt 1,3 meetri sügavusele, tähistatakse hoiatuslindiga ning ID markerpallidega.

Esialgse plaani alusel kulgeb maakaabel suuremas osas olemasoleva kõrgepinge õhuliini

kaitsevööndis, käsitletakse kahte alternatiivi: 0 - kavandatavast tegevusest loobumine; 1 - trassi kulgemine vastavalt esialgsele plaanile. Lüganuse surnuaeda plaanitav kaabel ei läbi, vaid planeeringus on ette nähtud minna surnuaist kaarega mööda, üle Purte jõe ja suunaga läbi Matka küla taas kõrgepinge liini alla.

Tekkis küsimus, et miks ei lähe maakaabel ainult mööda kõrgepingiliini kaitsevööndit? Kaardi pealt on täpselt näha kuidas kõrgepinge liin läheb läbi Lüganuse surnuaia, ning enam ei ole sinna lihtsalt võimalik kaablit kaevata.

Maaomanikele tegi suurt muret ka kuidas ja mis moodi hakatakse seda kaablit kaevama ja kui sügavale - maadel on toimivad kuivendussüsteemid, mille rikkumisel pole võimalik põldu enam harida.

Sellistele murelikele küsi-

mustele ei osatud täpseid vastuseid veel anda, sest kõik tegemised saavad selgeks alles keskkonnamõjude hindamise käigus, kuid lubati kindlasti arvesse võtta ja uurida kuivendussüsteeme ja kuidas on võimalik neid taastada (!!!).

Enne koosoleku lõppu kerkis üles veel üks küsimus, kuidas mõjub maakaablile Suurkõrtsi lubjakivikarjäär, kus planeeritakse lõhkamist. Tõsi, kaitsetsooni jäetakse tervik niikuinii, ent kui lähedale sellele võib lõhkamisega minna, selle peab samuti selgitama keskkonnamõjude hindamine.

Oodakem siis tulemusi!

Kalle Kekki

Estlink II maismaakaabli trassi keskkonnamõju hindamise programmiga saab tutvuda Lüganuse valla kodulehel www.lyganusevv.ee

Nii lendab aeg

Kui vaadata internetilehte <http://lyganuse.nommeraadio.ee/>, siis tuleb tõdeda, et „Lüganuse uudised“ on rõõmsa rahva kätte jõudnud juba 10 numbrit. On seda vähe või palju? Vähe ikka! Ja seetõttu jätkab meie vabatahtlikest koosnev ja hulgaliselt eriarvamusi omav kollektiiv reipalt oma tegevust, paljastades puudujääke meie igapäevaelus.

Pisikese humoristliku näitena tooksime asjatundjatele internetikülje <http://www.livid.ee/lyganuse/>, kus lähemal uurimisel selgub, et Lüganuse areng 2003. a otsa saab ja valla juhtimisega hoopis teised inimesed tegelevad... Muide, kui lugeda meie tänasest väljaandest „Vallavanem Aru“ kirjutist, siis võib jääda mulje, et vallas toimivaid protsesse kogunisti hoopis kolmandad inimesed suunavad ja määravad.

Kümnenda numbril ilmumise

puhul täname, õnnitleme ja tervitame meie kõiki lugejaid ja asjalikke kaasautoreid, kes ei saa mitte vaiki olla, kui tähtsad asjad sünnivad, arenevad või untsu kipuvad minema. Loomulikult ootame kaasalöömist meie ettevõtmises, sest on ju „Lüganuse uudised“ see väljaanne, mis kannab nende hääli, kelle hääli mujal kanda ei taheta, ent kelle mõtted ajaloolise tõe huvides ometigi silmnähtavateks kirjaridadeks tuleb põlistada. Loomulikult õnnitleme ka kõiki meie väljaande kogujaid, kellel nüüd juba tervenisti kahe käe sõrmede jagu ajaloolist materjali köitmist ootamas on.

Siinkohal on paslik meelde tuletada ka meie postkasti lyganuseuudised@hotmail.ee, kuhu ootame teie kaastõid tõe välja selgitamiseks. Kirjutage julgelt!

Toimetuse nimel Margus Lepa

Vallavolikogu töomailt

Lüganuse Vallavolikogu istung algas 10. juulil 2008. a. kell 16.00, kohal olid kõik volikogu liikmed

1. Lüganuse valla 2007 a majandusaasta aruande kinnitamine. Revisjonikomisjon luges ette oma koosolekust tehtud ettekande ja tegi ettepaneku kinnitada Lüganuse valla 2007. aasta majandusaasta auanne. Hääletati: 11 poolt

2. Volikogu vabajaägist suunamine. Eraldada valla eelarve vabajaägist 180 600 krooni alljärgnevateks kuludeks:

1. Vallavalitsuse personalikulud 71 500 krooni ja muud tegevuskulud 18 100 kroon. Seoses Tartu Ringkonnakohtu 08.04.2008.a. otsuse nr 3-07-708 täitmisega (Raili Kuusikule hüvituse ja menetluskulude maksmine).

2. Maanteetransport 91 000,

seoses kaasfinantseerimisega Maidla tee ja Männiku tänava renoveerimise eeltöödega. Hääletati: 10 poolt, 1 taandas ennast hääletuselt.

3. 2008 a eelarve muutmine. Teha hallatavate asutuste ja alaeelarvete vahelised muudatused Lüganuse valla 2008. a. kinnitatud eelarves. Kokku tõsteti raha ühest tegevusest teise 115 200 krooni. Hääletati: 11 poolt

4. Sotsiaalnõunikule ametiauto soetamine. Lubada Vallavalitsusel sõlmida AS-ga Hansa Liising Eesti kasutusrendileping sõiduauto rentimiseks. Hääletati: 10 poolt, 1 erapooletu.

5. 20.09.2007.a otsuse nr 134 "Seisukoha andmine Suurkõrtsi lubjakivikarjääri maavara kaevandamise loa taotluse kohta" tühistamine. Otsustati tühistada 20.09.2007 otsus ning leiti, et tuleb

teha uued uuringud. Hääletati: 11 poolt

6. Väikekoht "Roodu AÜ" kehtestamine. Aiandisühistu maa moodustamine. Hääletati: 11 poolt

7. Ida-Viru maakonna-planeeringu teemaplaneeringu kooskõlastamisest. Kooskõlastada maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu Ida-Virumaa sotsiaalne infrastruktuur. Hääletati: 11 poolt

8. Detailplaneeringu algatamine Sopi kinnistule. Jätta algatamata detailplaneering Lüganuse vallas Jabara külas asuvale Sopi kinnistule. Hääletati: 10 poolt 1 erapooletu

9. Moldova kruusakarjääri maavara kaevandamise loa muutmine. Nõustuda Moldova kruusakarjääri mäeeraldisele väljastatud loa nr IVIM-007 muutmiseks: punktis 7.2 asendada

maksimaalne aastatoodang 30 tuh m³ ja minimaalne 6 tuh m³ keskmise aastatoodanguga 60 tuh m³ ning punktis 8.3 mis sätestab „Karjääri territooriumil kaevandatava kruusa purustamist ei toimu, väljajätmist. Vallavalitsusel välja töötada eritingimused. Hääletati: 7 poolt, 4 vastu

10. Vallavanema puhkus. Lubada Lüganuse vallavanem Arno Rossman puhkusele: alates 04.08.2008. – 22.08.2008. Vallavanema asendajaks puhkuse ajal määrata vallavalitsuse liige maanõunik Anne Liinak.

Informatsioon: Anti ülevaade 2008. a eelarve täitmisest I poolaastal. Lisaks tutvustati Varja tuulikupargijuhtrühmaseisukohti. Juhtrühma ettepanek volikogule oli selline, mille kohaselt ei tuleks tuuliku planeerida Tallinn-Narva maanteest põhja poole ning

Varja-Sämi ristist maanteest lääne poole. Vallavanem palus volikogu liikmetel avaldada oma arvamus ja hääletada põhimõtteliselt selle ettepaneku poolt. Viis volikogu liiget oli juhtrühma ettepanekute poolt, üks vastu, kaks erapooletud ja kaks taandasid ennast hääletamisest.

Täpsemat infot volikogu tegemistest leiab Lüganuse valla kodulehel www.lyganusevv.ee

Hea „Vallavanem Aru“ pani pahad paika!

Et kõik ausalt kirja panna nagu oli, tuleb alustada algusest. Ja alguses oli artikkel „Vallavanem, anna aru!“, mille peale keegi tegelane (volikogu esimees?) helistas meie ühisele tuttavale ja tahtis, et see „Lüganuse uudiste“ eelmise numbri levikule käe ette paneks. Ühine tuttav helistas mulle, Margus Lepale, ja soovitas tolele helistajale helistada ja uurida, milles asi. Mida ma ka tegin – helistasin, ütlesin, kes ma olen ja küsisin, milles probleem.

Kuuldu peale üle keskmise erutuseseisundisse sattunud meeskodanik teatas, et ta ei soovi sel teemal üldse rääkida, et vallaelanikud naeravad „Lüganuse uudiste“ peale ja et see leht ei tohi levisse minna, kuna „see“ artikkel on täielik jama ja ta teab küll, kes selle taga on ja lõpetagu ma kohe ära.

Siiralt rõõmsana, et vallaelanikud meie väljaandes kirjutatut üle ei dramatiseeri ja asja rõõmsalt naeratades võtavad, ei liigutanud ma lillegi, et mitte vallarahvast järgmisest positiivsest emotsioonist säästa. Mõni aeg hiljem infiltrerus meie väljaande elektronpostkasti Vallavanem Aru'lt järgmine kiri, mille siinkohal autori kirjalpilti säilitades ära toome.

From: Vallavanem Aru
To: lyganuseuudised@hotmail.ee
Sent: Thursday, July 03, 2008 2:45 PM
Subject: Vallavanem, anna aru!

Lp LÜ toimetuse Lüganusel ja Tallinnas!

Teie lehmakarjamaaga foto eelmises lehes esilehel on väga kena. Taamal oleks võinud tuuliku olla. Mõned jahu, mõned elektrit jahvatamas. Tore, nüüd kaevandusest.

Lubjakivi kaevandamise

protsess algab lubjakivi uuringu loa taotlemisega.

Loa väljastab keskkonnateenistus. Keskkonnateenistus küsib, vastavalt seadusele, uuringu loa väljastamiseks Lüganuse Vallavalitsuse seisukoha enne uuringu loa väljastamist. Luba väljastati 2004 maikuus. On teada, et soovitakse avada kaevandus. Neli aastat tagasi! Lüganuse Vallavalitsuse seisukoht oli positiivne.

Uuriti lubjakivivaru ja kaevandamise tingimusi ning mõjusid. Detailplaneering kutsutakse ellu maa sihtotstarbe muutmiseks. Otsustajaks on vallavolikogu. Detailplaneering algatati 2005 ja 2006 kehtestati. Kehtestati valdavalt nende samade lugupeetud vallavolikogu liikmete poolt, ja austatud volikogu esimehe allkirjaga, kes tänagi otsustajateks on. Järelevalvet teostavateks organiteks, vastavalt planeerimiseadusele, olid keskkonnateenistus ja maavalitsus.

Protsessi käigus olid kuulutatud välja avalikud arutelud nii Põhjaranniku lehes kui kõikidel Lüganuse valla teadetetahvritel. Kõigil elanikel ja institutsioonidel oli võimalus ja vabadus kaevanduse suhtes oma arvamus avaldada. Nii suuliselt kui kirjalikult. Kõikide ettepanekutega arvestati.

Kuidas saab siin keegi väita, et see on tehtud inimeste selja taga. See väide tuleneb tegelikult kohaliku ajalehe artiklist, kus tänu ajakirjaniku ühekülgsel teemakäsitlusele sündis palju segadust. Näiteks väide, et keskkonnateenistus kutsus ellu keskkonnateenistuse hindamise protsessi, kuna kaevandusest võib kaduda vesi... nagu see ikka ajakirjandusega on. Moonutatakse tõde, või sõnastatakse tsipa teisiti või pannakse koma valesse kohta,

et ikka rohkem äkšeni oleks ja paremini müüks. Nemat sisuliselt ju oma väidete eest ei vastuta. Õige sõnastus oleks olnud - kas on olemas võimalus, et kaevandusest võib kaduda vesi. Tuli välja et ei ole. Kui on, siis mõnes lähemas salvkaevanduse või allikast tehtud veevõtukohtas, mis arendaja kohustus oma kulu ja kirjadega korda tegema.

Keskkonnateenistuse hinnanguga uuriti, kuidas keskkonnateenistuse minimeerida, kui need tekivad ja milliseid meetodeid keskkonnateenistuse minimeerimiseks kasutada. Seda täiendavalt maavarauuringu protsessile, mis tegelikult ka keskkonnateenistuse juba uurinud oli, põhiliselt vee osas. Seaduse järgi peab nii olema, kui keskkonnateenistus või kohalik omavalitsus nõuab. Selleks ajaks kui KMH aruanne valmis sai, oli aga paanika juba inimeste seas lahti, sest järeldati, et vesi kaob ja mõni agaram torkis takka. Kogus allkirju.

Aga millele allkirju koguti? Sopale. See sopp on nüüdseks kohtu poolt valeks tunnistatud ja asi otsapidi politseis, sest Vallavolikogu tööd on šaboteeritud 141 allkirjaga ebatõese kirjaga. Inimesed lollitati ära mingi paanikadirektori poolt, kes nüüd tunnustadagi ei julge, et tema selle kirja autor oli ja allkirju kogumas käis.

Samuti kohaliku lugupeetud elaniku suust tulnud kuldne ütlemine pandi sõna-sõnalt kirja, vallast kontrollimata, kas see ka nii oli- inimeste selja taga tehtud asi...

Avalikumata, nii mitme järelevalve institutsiooniga väljakuulutatud protsessi annab välja mõelda! Kelle selg oli nii lai, et varjas nimetatud tegevused inimeste eest! Arusaamatu,

miks see vallaametnik kes vastutas detailplaneeringu ajal protsessi õigus-(seadus) pärasuse eest, avaldas ametlikke teadaandeid kohalikus lehes, kleepis teadetetahvritele avalike arutelude kuulutusi, pidas sidet maavalitsuse järelevalvega jne seda seljatagategemise väidet ümber ei ole lükanud.

Kui kellelgi on küsimist valla rohelise tule kohta, tulge vallavalitsusse ja küsige kes olid vallavanemad, volikogu ja komisjonide liikmed, volikogu esimehed ning otsustajad! Kõik on avalik, midagi ei ole salastatud, allkirjad on all ja otsused on olnud õiged! Ja õiguspärased, välja arvatud paar viimast...

Hea kaevandamise tava kohaselt, tänapäevaste meetoditega, ei teki kaevandamise ajal ega ka hiljem suuremaid elanikkonda häirivaid tegureid kui näiteks maantee, mis oma müraga kostab palju kaugemale ja saastab õhku kordades rohkem.

Kui vaadata tagasi, kes on olnud meie kandis kõige ägedam kaevanduste vastane? Nüüd peale uuema tehnoloogiaga tutvumist ei välista temagi (loe: Virumaa Süda Nr3) et nende valla territooriumil tulevikus edasi kaevandama hakatakse, sest välja on töötatud tehnoloogiad, mille puhul karjäär ei ole lärmakas ja tootmine tolmune.

Lähtuvalt kõigest eeltoodust, ei ole tubli Lüganuse rahvas sõdinud mitte kaevanduse, nagu armastab pealkirjastada meedia oma artikleid, vaid laimu ja valede vastu, mis inimesed segadusse on ajanud.

Kas lp LÜ toimetuse Lüganusel ja Tallinnas püüab kaevanduse teemal õli tulle valada?

Jääb üle vaid lisada, et kiri on igati positiivne ja kinnitab, et kui asja on teaduslikult uuritud, siis ei loe ükski teine arvamus mitte midagi. Lisaks annab kiri teada, et „ei ole tubli Lüganuse rahvas sõdinud mitte kaevanduse, /---/, vaid laimu ja valede vastu, mis inimesed segadusse on ajanud“, millest järeldub, et peale hea rahva elavad Lüganusel veel pahad inimesed, kes erinevalt rahvast ei ole positiivselt meelestatud ja ei ruiga rõõmust, et kaevandused tulevad. Ilmselt tuleks neist lahti saada!

„Lüganuse uudiste“ toimetust teeb murelikuks ka, et „Vallavolikogu tööd on šaboteeritud 141 allkirjaga ebatõese kirjaga“, mille mõju volikogulaste närvikavale on raske üle hinnata. Vald peaks kaaluma tekitatud moraalse kahju pehendamist tema käsutuses olevate vahenditega. Kaua see jama kestab!

Meie toimetuse Lüganusel ja Tallinnas ei püüa kaevanduse teemal õli tulle valada, sest me mõistame, et tuld tegelikult ei olegi mujal, kui inimestes, aga rahvas see eest on rahul. Ja meie inimestesse õli valama ei hakka, sest see on sadism ja enamgi veel. Meie soovime ikka, et inimesed naeraksid!

„Lüganuse uudiste“ toimetuse on südamest tänulik Vallavanem Aru'le antu eest ja loodab, et mees päris viimast ikka ära ei andnud ja ühel hetkel meie postkasti ka vastused eelmises numbris esitatud küsimustele tulevad – allesjäänud aru piires, mõistagi.

Muide, kui eeltoodud kirjatükki mõttega lugeda, siis siis võib sellest nii mõndagi järeldada. Kirjutage meile, mida järeldasite teie ja kes on Vallavanem Aru.

Toimetuse nimel Margus Lepa

Vastus avalikule kirjale

Lüganuse vallalehes nr. 28 ilmus avalik kiri milles osa Lüganuse küla elanikke teavitab oma, ilmselt pidulikust (roosa taust, mida selles lehenumbris kasutatakse veel õnnitlusnimekirjade alusena), lahkumisest Lüganuse Tagaküla Seltsingust. Aktsepteerime täielikult nende inimeste otsust ning täname neid antud panuse eest seltsingu töös. Oleme kõik ju vabad tegemaks oma otsused ise.

Küllap on suurt osa küla-aga ka vallarahvast ajanud segadusse Lüganuse külas toimuv. Alustagem algusest. Mis on Lüganuse Tagaküla Seltsing? Milleks see loodi, ning mis on sellest saanud? Toome selle loo Teieni lühiülevaates. 2005. aasta kevadsuvel ilmes, et koduvalla ettevõtja krundil, Matka ja Lüganuse vahepeal, on vallavolikogu andnud tegevusloa lubjakivikarjäärile. Läheduses paikneva kahe küla elanikud jäeti paraku olukorrast teavitamata. Karjäär oleks rikkunud kahe küla kodurahu ning viinud vee kaevudest paljudel maja-pidamistel. Viimasest faktist kahjuks ettevõtja vaikus, kuigi geoloogiliste uuringute läbiviija oli oma sõnul vastavasisulise hoiatuse teinud. Krundil läbi viidud puurimistööde käigus hägustus Lüganusel mitmeteks kuudeks kolme kaevu vesi - Lüganuse tee 34, 36 ja 44. Õnneks olid need kaevud indikaatoriteks hoiatamiseks meie küla edasisest. 2004. a sügisel edastasid Lüganuse tee 34, 36, 40 ja 44 elanikud Lüganuse vallale krundil toimuva kohta esimese avalduse, mis paraku vastust ei saanud ning traditsiooniliselt "kalevi alla" kadus.

Kuna volikogu oli nõusoleku andnud ning Ida-Virumaa Keskkonnateenistus kaevetöö kinnitanud, oli kiiresti tarvis ellu kutsuda organisatsioon, mis tagaks elanikele nende õigused ning aitaks kõigil kaasa rääkida oma külaelu edasistes arengutes 11.06.2005. a panid Kaja Toikka ja allakirjutanu aluse Lüganuse Tagaküla Seltsingule. Samal päeval koondusid paljud aktiivsed külaelanikud selle seltsingu nime alla kokku. Esindatud sai ka Matka küla.

Järgnevalt kasutasime kõikvõimalikke seaduslikke vahendeid oma õiguste jaluleseadmiseks. Külaelanike rahadega tellisime mitmed eksperthinnangud. Mõõdetud sai külaelanike kaevud, ning mitmed allikad. Siinkohal avaldan tänu kõigile, kes toetasid rahaliselt seltsingu ettevõtmisi.

Karjääri käikuminek ei tõotanud midagi head suurele osale külast. Markantseim ettevõtmine oli meie rahulikus külas loosungitega valla ette minek päeval, mil volikogu pidi oma

otsuse karjääri suhtes üle vaatama. Seekord arvestas volikogu ka rahva arvamusega. Koos tegutsedes saavutasime suurepärase tulemuse. Toetasime ka Maidla valla rahvast põlevkivikarjääri rajamise vastu. Võtsime ka eitava seisukoha elamute rajamise suhtes Purtsu Hiiemäe jalamile. Otsustasime kandideerida 2005. a sügisel toimuvatel kohalike omavalitsuste valimistel. Selleks sai loodud valimisliit "Roheline Lüganuse". Koos kogutud häältega pääses volikogusse üks meie kandidaat Kaja Toikka.

Volikokku saades välistas prl. Toikka igasuguse koostöö kahe Lüganuse Vallavolikogu liikmega, hr. I. Kõögiga ja prl. K. Kütiga. Püüdsime asjasse selgust saada, paraku mingit adekvaatset põhjust meile ei öeldud. Süüdistuses oli, et inimene on ärikas.... Omal ajal saadeti kulakluses süüdistatuna paljud Siberisse, kas need ajad on tagasi jõudmas...?

Seltsingu edasine tegevus oli rohkem uurivat ja informatsiooni koguvat laadi. Edukalt esindasime oma küla 2006. a toimunud vallapäeval. 2007. a märtsis toimunud O.W. Masingule pühendatud konverentsi läbiviijaiks märgiti küll Lüganuse Tagaküla Seltsing, ent oli see siiski põhiliselt prl. K. Toikka üksiküritus. Kuna ta ürituse asjus ülejäänud seltsinguliikmete poole ei pöördunud, oligi meie osalus minimaalne. Üritust aitasid tal korraldada toonane vallavanem hr. I. Saluvee, kelle abil hangiti mälestustahvel Lüganuse kiriku seinale. Suureks abiks olid Lüganuse Keskkooli õpetajad, ning teised teenistujad kelle ettevõtmisel valmis kaunis kohvilaud. Väga kauni luule- ja laulukavaga esinesid Lüganuse Keskkooli õpilased.

Meie valimisliidu siht oli end mitte lasta kaasa tõmmata poliitilistesse manipulatsioonidesse, mille juured asuvad meie maadelt kaugel väljas. Ent meie „esindaja“ otsustas isiklikult siiski nendes mängudes osaleda. Seltsingu juhatuse liikmete manitsustest ta ei hoolinud. Seltsinguseaduse punkti 5.1 (Seltsingut juhtima õigustatud seltsinglane peab teatama teistele seltsinglastele seltsingut puudutavatest asjaoludest ja andma nende nõudmisel teavet seltsingu tehingute kohta) järgi kutsusime prl. Toikka aru andma. Kohal olid kõik seltsingut juhatama volitatud liikmed v.a. kutsutu. Kuna prl. K. Toikka kohale ei ilmunud 06.06.2007. a ega andnud teada ka oma mitteilmumise põhjustest, otsustasid Lüganuse Tagaküla Seltsingu kohal viibivad juhtimisõigusega liikmed kõnesoleva isiku ühehäälselt välja arvata. Järgmisel päeval tõi prl. Toikka seltsingust lahkumisavalduse. Hiljem saime teada, et prl. Toikka oli juba 2007. a. algusest peale kaasategev

Lüganuse Seltsi loomise juures, millest ta ei pidanud vajalikuks informeerida Lüganuse Tagaküla Seltsingut. Nii välistas ta, pehmetlõeltes reetlikult, edasise koostöö.

Seltsinguga seotud dokumente ei pea seltsingu juhatuse leheruumi kokkuhoiu nimel vajalikuks avalikult eksponeerida. Soovijad võivad selles küsimuses pöörduda Lüganuse Tagaküla Seltsingu või seltsingust välja kasvanud MTÜ Lüganuse Tagaküla juhatuse liikmete poole.

Lüganuse Tagaküla Seltsing oli hüppelauaks kahele seltsile, mis on loomuliku arengut silmas pidades igati tubli tulemus ning ei tohiks olla küla arengut pärssivaks, vaid soodustavaks teguriks.

Edasi sündmustejada poole. Kuna meie esindaja oli volikogus, lootsime, et lõpuks ometi jõuab volikogus toimuv ka rahvani. Pole volikogu ju mingi salaorganisatsioon vaid ikkagi rahva poolt valitud esindajatekogu. Ideaalis oluks hea, kui volikogus arutusele tulevad teemad oleksid rahvale teada enne volikogu istungit, et volikogu liikmed teaksid ka oma tööandja - rahva - suhtumist probleemidesse. Paraku nii see ei ole.

Üheks eesmärgiks oli, et info planeeritavast arendustegevusest valla territooriumil jõuaks elanikeni õigel ajal, mitte siis, kui juba hilja on. Lisaks siinkohal, et õiglane oleks info jõudmine ka arendajateni, mis käesoleval ajal on tendentslik. Teame, et üldine infotulv nii üldriiklikus, kui ka kohalikus plaanis on väga kiireloomuline.

Samuti kaebasid paljud vallaelanikud, et valla ainuke infoallikas, Lüganuse Vallaleht, mis ilmub 4 korda aastas, ei jõua alati huvilisteni ja kui jõuab, siis oma mahu tõttu sisaldab ta vaid murdosa vajalikust teabest ja sedagi olulise enamuse osas hilineb. Infopuudus panigi aluse järgmistele sündmustele.

Eelmise aasta suvel pakkus vallavolikogu liige Kristel Kütt võimaluse teha kaastööd uues ajalehes "Lüganuse Uudised". Selle ajalehe eesmärk ei ole konkureerimine "Lüganuse Vallalehega" vaid pigem nimetatud abistamine operatiivsuse ja sisukuse küljepealt. Seepärast selle ajalehe nimetamine "libaleheks" praeguse vallavanema hr. A. Rossmani poolt on ehtne poriga loopimine. Idee oli tõsta elanike teadlikkust vallas toimuvast, kajastada vallaelu kitsaskohti, et neid siis ühiselt lahendada ja loomulikult mitte maha vaikida häid ja toredaid sündmusi vallas.

Kaastööd ajalehele teevad juba Ants Nurk ja Lidia Tauer, kes alati artiklile ka oma nime alla kirjutavad ega esine anonüümselt - õige hõlma ei hakka ju ükski. Paar artiklit on kirjutatud Katrin Proode. Leiame, et oma artiklites ei ole me solvanud kedagi nendest

inimestest, kes nüüd on otsustanud seltsingust lahkuda. Pealegi ei ole meie eesmärgiks solvamine vaid osutamine võimalikele vigadele. Kaastööd teeme tasuta, vabatahtlikus korras. Et "Lüganuse Uudised" ilmub korra kuus, on informatsiooni liikumine kiirem kui vallalehes. Selle asemel, et uut ajalehte lihtsalt maha teha, võiksid vallaelanikud rõõmustada, et praegune vallaleht on "Lüganuse Uudistelt" võtnud üle mitmed kasulikud ideed - näiteks kojukande tellimine Express Postilt. Eelnevates vallalehtedes puudus ka informatsioon vallavolikogus toimuvast, nüüd on see osaliselt olemas. Kuulda on ka ilmutamata igakuisest infolehest, mis parandaks olukorda veelgi ja võimaldaks laiendada käsitletavate probleemide ringi. Lõpuks saab "Lüganuse Uudiste" eeskujul internetist lugeda ka "Lüganuse Vallalehte", mis näitab, et asi areneb!

Viimaks läheme tagasi avaliku kirja juurde. "Meile ei meeldi, et tegutsetakse meie toetusele lootes ja meilt küsimata" teatakse kirjas. Vastaksin, et kõik kirjale allakirjutanud v.a. Toivo Toikka ning Laila Meister, olid Lüganuse Tagaküla Seltsingu passiivsed liikmed. Osa toetas meid rahaliselt siis, kui prl. K. Toikka tellis erinevaid eksperthinnanguid, ning mille eest me loomulikult väga tänulikud oleme.

Mis puutub küla argitoimetusi, siis oleme endiselt valmis külarahvast igapäevatoimetustes abistamas, ehk siis koostööd tegema.

Järgmiseks ei soovi avalikule kirjale allakirjutanud osaleda poliitikas ega porigaloopimises. Tunnistame, et poliitikas ei soovinud osaleda ka meie. Selle tulemusena lahkesid meie teed Kajaga. Nagu Te veenduda võite, ei ole me osalenud ühegi erakonna promomises. Keegi meist ei kuulu ühtegi erakonda. Poriga loopimise kohta võib öelda, et kahjuks tegelikult eesti inimene loobib meelsasti pori, ei taha keegi ainult ise poriga pihta saada. Selline on kahjuks tegelikkus.

Tooksin siinkohal ära tsitaadi prl. Toikka "Kultuur ja elu" ilmunud artiklis "Ka Ida-Virumaa on Eestimaa": "Alates 2007. a novembrist on pärast iga volikogu istungit ilmunud vallaelanike postkasti uus väidetavalt sõltumata ajaleht, mille koostajateks on firma Raisner k o h a l i k u d koostööpartnerid / - - - / L e h e toimetused tahab lisaks konkureerida Lüganuse vallalehega, avaldades muu hulgas "Volikogu uudiseid".

Võin öelda, et ei ole me

ühegi firma koostööpartnerid ja konkurentsi oli juba ülalpool juttu, lisaksin vaid, et mis imet seal Lüganuse volikogus siis tehakse millest keegi ei tohi midagi teada. Oli ju vallaleht paljudele kättesaamatu ja volikogu tegemisi seal ei kajastatud. On seda hakatud tegema alles viimasel ajal.

Järgmine hüüdlause: "Tahame elada rahu ja koostöös kõikide külaelanikega." Mis Teid selles siis segab? Meie ju selleks takistusi ei loo. Meie ei käi ükselt uksele kellegi aega raiskamas ega inimesi põhjamas. Ka koerad on meil kinni, ega tee küla peal pahandust. Või: "Allakirjutanud tahavad olla uhked oma küla üle, kus on ilus ja hea elada, kus inimesed saavad omavahel hästi läbi." Meie olemegi uhked oma küla üle, mis on pika ajaloo looduskaunis koht meie kõigi kodudele. Siin elavad inimesed, kes julgevad avaldada oma arvamust, ning ei jookse nagu lambad üksmeelselt juhtoina järele. Vajadusel on küla suuteline tegutseda ka koos. Siin aga ongi tähtis kõigi arvamus, mis siis kui veidi erinev. See ehk aitab rege paremini teel hoida. Samuti ei pea me end süüdlasteks külarahu rikkumises. Elame üsna vaikselt liigset lärmi ei löö, no kui just vaja pole. Vajadus tekib aga siis, kui meie arvamusega ei arvestata ja meie seljataga aetakse asju, millest me teadlikud pole, ning mis ohustavad heaolu meie külas.

Öeldud olgu ka see, et MTÜ Lüganuse Tagaküla liikmed ei ole seotud maatehingutega. Olen kuulnud vastavasisulisi süüdistusi. Vastame alati heal meelel küsimustele, aga ei lase end ka põhjendamatult solvata. Samuti ei pea me põhjendatuks isikliku solvumise väljelaamist maksumaksja kulul, ehk siis vallalehes. On sealehk tähtsmaidki teemasid. Jäägu sugulussuhted puutumatuks ja naabrid peavad naabrist ja tema otsustest lugu pidama, nii lihtne see ongi.

Vaadeldagem ja mõeldagem, kes siis ikkagi õhutab inimesi üksteise vastu üles.

Vastata ei ole vaja avalikult, piisab kui see endale selgeks teha.

**Lugupidamisega
Lidia Tauer
Lüganuse Tagaküla Seltsing,
MTÜ Lüganuse Tagaküla**

Avalik kiri Suurkõrtsi karjääri küsimustes

Lüganuse Vallavolikogu
Kiviõli tee 8, Lüganuse
09.07.2008

**Ettepanekud Lüganuse
Vallavolikogule seoses
AS Kiviluks Suurkõrtsi
lubjakivikarjääri tegevusloa
andmisega**

1. AS Kiviluks peab keskkonnamõjude hindamise kooskõlastama ka Aseri vallaga, kuna 500 m kaugusel asuvad Aseri valla talunikule kuuluvad maja, tootmishooned, karja- ja heinamaad jäävad lõhkamispiirkonna mõjuvälja. Tolm, müra, pinnase vibratsioon kanduvad naabervalla territooriumile.

KMH aruandes on märkimata kaevanduse mõjud kariloomadele.

Peatükk 10.3.2.4 käsitleb müra, ning selle ohtlikkust inimestele (lisada kariloomad). Samas püütakse mürast tulenevaid mõjusid lihtsate moodustega, näiteks kõrvatroppide jagamisega ohustatutele elanikele vähendada. Kas vastav lubadus laieneks ka kariloomadele? Kes on sel juhul kõrvatroppide paigaldaja? Teeme ettepaneku määratleda ohustatavad elanikud ning nende kaugus objektist, samuti ametkond, mis tegeleb elanikkonna varustamisega kaitsevahenditega kahe valla piirides, karjääri mõjuapiirkonnas.

Peatükk 10.3.2.5 on ära märgitud, et seoses halbade ilmastikutingimustega võivad gaasid ja tolm koonduda, ning kanduda kilomeetreite kaugusele, tekitades inimestele (lisada tuleb ka kariloomadele) tervisekahjustusi. Tolm langeb heina ja karjamaadele. Uurimata on selle mõju loomade tervisele. Ettepanek on viia Aseri vald kurssi valla piiril toimuvaga, mis on vajalik seoses edasiste võimalike kahjunõuete tekkimisega.

2. Lugada ebapiisavalt käsitletuks AS Kiviluks KMH aruande punktid 6.2.5, 10.6.1, 10.7.2, 10.9.2, 11.3.1

6.2.5 Käsitleb põhjavee taset ja kogust. Saame teada, et planeeritav kaevandus asub Lasnamäe-Kunda veekihi, mille põhjaveevool on lõunast põhja suunas, ning lähedal paikneval klindiasangul on selle veekompleksi regionaalne väljeala. Praktikaks väljuks siis osa tööstuslikult rikitud veest settebasseini läbimata, ehk siis imbuks klindiasangu serva alt vabalt loodusesse.

10.6.1 Kaevandust ettevalmistav tegevus.

Kas ja kuidas puhastatakse Sõreda oja eelvoolu? KMH puudub Keskkonnanohu eeskirju järgides loodud settebasseinide projekt. Eelvoolu puhastus ja uuring peaks selgitama kopratammide

olemasolu ja veehulga läbilaskvuse pumbatavale veele.

10.7.2 Kaevandamine. Saame teada, et lubjakivikiht asub allpool põhjavee taset. Seega kusagil 6 m sügavusel. Kui sügav tuleb tegelikult karjäär ning kui kaugele ulatub alanduslehtri mõju sellisel juhul? Teeme ettepaneku lugeda aruandes toodud alanduslehtri mõjuapiirkonda 522 m ebapiisavaks, kuna pole väljatoodud kaevandamise tegelik sügavus millest sõltub ka alanduslehtri mõjuapiirkond.

11.1.1 Lubab AS Kiviluks põhjendatud taotluse korral, rajada puurkaevu või siis tagada veega varustatuse muul moel, mõlemal pooli rahuldavatel tingimustel. Paika tuleb panna mehhanism, mis tagab elanike veega varustamise peale kaevetööde lõppu, ning arendaja lahkumist.

10.9.2 Lõhkamine. KMH on kirjutanud, et lõhkamisel tekkiv jäätmehulk pole suur, ent nullilähedast tulemust pole samuti võimalik saavutada. Spetsialistidega vesteldes oleme saanud teada, et lõhkamistööd ette valmistades puuritakse kuni 6 m sügavused puuraugud. Need täituvad veega. Lõhkelauengud paigaldatakse veega täitunud aukudesse. Korraga puuritakse 26 auku, millesse igäihte paigaldatakse 36 kg lõhkeainet

Nobelit EP või siis Andex-E, mis põhinevad ammoniumnitraadil. Korraga lõhatakse 936 kg lõhkeainet. Sellistel tingimustel satuvad lõhkemata lõhkeainekogused vette, sealt Sõreda oja kaudu merre. Teeme ettepaneku välja töötada süsteem, mis hindaks lõhketööde käigus ehitistele tekkiva kahju ning selle korvamiseskeskkonnale. Täpsemalt on määratlemata kaevanduse masinapargi hooldusala. Samuti remondi platsid, et vältida võimaliku õlireostuse teket.

11.3.1 Meetmed mõju leevendamiseks maastikule. Lugada tekkiv tehisejärv ohtlikuks objektiks lähedal asuval Tallinn-Narva maanteele kui ka tulevase järve ja mere vahelisel alal paiknevale Liimala külale. Füüsikaseaduse kohaselt endale teed mereni rajades kujutab see ohtu mõlemale objektile. Arvestades lõhkamistööde käigus pinnasesse tekkivate mikropragudega on oht reaalne.

‘KMH esineb vasturääkivusi. Toome ühe näite.

Peatükk 8.3.2 “Lõhketööd korraldatakse nii, et ei jääks järgi põletamata jääkprodukte.”

Peatükk 10.9.2 “Lõhkeaine absoluutset plahvatamist pole võimalik saavutada.”

Inimesed ei soeta kinnisvara lõhkamistööde piirkonda.

Lahkujad kannaksid varalist kahju, lubjakivikarjääri lähedusest tingitud kinnisvarahindade languse tõttu.

Eelnevat silmas pidades tuleks AS Kiviluks keelustada Suurkõrtsi kinnistul lõhkamisel põhinev tehnoloogia. Soovituslikult kasutada lubjakivi raimamist freeskombainiga.

Juhul, kui Lüganuse vallavolikogu otsustab AS Kiviluks’ile anda tegevusloa KMH aruandes märgitud tingimustel, peab volikogu võtma endale täie vastutuse välja selgitamiseks ja hüvitamiseks lähelanikele karjääri poolt tekitatud ainelise ja varalise kahju.

Nõuame, et Lüganuse vallavolikogu võtaks arvesse ettepanekud ja märkused ning võtaks vastu uue otsuse - mitte lubada AS Kiviluks’il Suurkõrtsi kinnistule lubjakivikarjääri rajamist!

Lugupidamisega

**Kristel Kütt
Ilmar Kõök
Indrek Saluvee
Kalle Kekki
Ants Nurk
Lidia Tauer
Katrin Proode
Ene Rae**

Argentiina karikas

1896. a. Ateenas esimeste kaasaegsete olümpiamängude kavas olid ka laskmisvõistlused. Nende õnnestumine andis tugeva tõuke hakata edaspidi korraldama laskmise maailmavõistlusi.

Esimestel aastatel (1897-1899) oli kavas vaid üks ala - nn vabapüssimatš 3 x 40 lasku 300 meetri pealt. Seda peetakse veel praegugi kõige tähtsaimaks laskmise võistlusalaks. Muuhulgas algatati idee luua vabapüssimatši võitjameeskonnale kõrge kunstiväärtusega rändauhind. Konkursi võitjaks kuulutati mainekas skulptor Torcuato Tasso. Võidutöö nimeks sai “Copa Argentina” (Argentiina karikas). Karikas valmistati ligi 30st kilost vanade hõbemüntide sulamist. Rohekal marmoralusel rändauhind kujutas endast suurt

karuohakaõit, mida hoiab kahte pärga kandev võidujumalanna Nike. Pärgade vahelt laotub üle karika lint, millele on kuldsete tähtedega kirjutatud “Copa Argentina”. Ülaosas on Argentiina vapikujutis (kepi otsas kullatud O fütügia müts sini-valgel emailitud pinnal). Esimene Argentiina karika võitja oli Šveitsi meeskond. 1935.a. MM toimus Roomas, kus Šveitsi meeskond tõugati troonilt. Esimest korda rändas karikas Soome. Eesti meeskond saavutas hinnalise teise koha. Järgmised MM-võistlused toimusid 1937.a. teisel pool Soome lahte Helsingis, kus eesti mehed ei olnud enam õpipoisid. Karikas lendas Eestisse. Elmar Kivistik, Harald Kivioja, Gustav Lokotar, Alfred Kukk ja August Liivik tõid Eestimaale kuulsust. Sinimustvalge lehvits üle kõige.

1939.a. Šveitsis Lutzernis suutsid August Liivik, Kaarel Kübar, Elmar Kivistik, Harald Kivioja ja Gustav Lokotar seda edu korrata. Karikas tuli Eestisse teist korda. Eesti riik ja rahvas võttis oma kuulsaid poegi vääriliselt vastu. Kuidas oleme meie seotud nende sündmustega? Aga nii, et kahekordne Argentiina karika võitja meeskonnikel aladel, Gustav Lokotar sündis 12.10.1899. a. Virumaal Lüganuse kihelkonnas Kalvi vallas Koila külas Kärneri

talus. Gustav Lokotar oli 12 kordne (!!!) maailmameister - kümnekordne individuaalaladel ning kahekordne meeskondlikult.

Aastal 2007 pakkus üks Gustav Lokotari sugulane välja idee, et Kaitseliidu Alutaguse Lüganuse Malevkond võiks hakata korraldama G.Lokotari mälestusvõistlusi laskmises. Auhinnaks oleks tema poolt välja pandud rändkarikas. Võistlusdistsantsiks oleks 3 x 10 lasku 300 meetri pealt. Võistlustingimused nägid ette, et võistkonda peab kuuluma üks noor, alla kahekümneaastane liige, üks liige peab olema üle 63 aastane, ülejäänud kolm liiget aga nende kahe vanuse vahel. Laskmine peab toimuma lamades, püsti ja põlvelt.

Eelmisel aastal võistles viis võistkonda. Võitis Kohtla-Nõmme rühma võistkond. Käesoleva aasta 5. juulil võitis võistlustest osa juba seitse võistkonda. Võitja oli Maidla rühm 543 silmaga. Järgnesid Kohtla rühm 429 silmaga, ning Lüganuse 419 silmaga. Kuigi võistluste idee on igati auväärne, jättis võistluste korraldus seekord veidi soovida. Puudus võistlusjuhend. Jäi niisugune mulje, et Lüganuse Malevkonna pealik tahab üksipäini võistlust läbi viia. Kohtunikud peavad samuti olema erapooletud. Võistluste

toimumise ajal kippusid kaks Maidla võistkonna liiget vägisi tagajärgi lugema. Küsimusele, et kas te olete võistlejad, vastasid nemad, et nendel vastavad paberid kusagilt välja antud. Olgu paber kust iganes, kui oled võistleja siis ikka kõigiga võrdne. Ju on võistlus veel liiga noor. Järgnevatel kordadel tuleks kinnitada täpsemad reeglid.

Tuleval aastal saab G. Lokotar 110 aastaseks, ning loodame, et tema juubelivõistlusteks saavad reeglid paika. Gustav Lokotari sugune austust vääriv eestlane vajab väärikat meenutamist, ning parimad selleks on ausad võistlused talle kuulsust toonud võistlusalal.

Kaiseliitlane Ants Nurk

Nalja nabani

Eraklik vanapoiss läheb kinno. Seanss läbi, ei välju mees tagauksest, vaid trügib järgmist seanssi ootavate inimeste seast läbi piletikassa juurde ja siis kibekähku kinossaali.

Järgmine päev sama lugu. Kui mees juba neljandat korda sama filmi vaatama läheb, küsib tuttav piletimüüja, et kas film nii meeldib, et mees seda mitu korda vaatab.

“Film või asi! Aga üks ilus naine hakkab end riidest lahti võtma – ja rong sõidab ette. Ükskord peab ometi rong paar minutit hilinema!”

Mees on arsti vastuvõtul.

Arst ütleb: “Kas te teate, et teil on üks munand puust ja teine metallist?”

Mees vastab: “Jah, tean küll!”

Arst küsib: “Kas teil lapsi ka on?”

Mees vastab: “Jah, on küll. Pinocchio on kolmene ja Terminaator saab viieseks”.